

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer

Kronprinsessegade 8, 1306 København K. Telefon 33 93 91 91
Telefax nr. 33 11 09 13 e-mail: fsr@fsr.dk Internet: www.fsr.dk

Folketingets Erhvervsudvalg
Folketinget, Christiansborg
1240 København K.

24. april 2008
JS/dor (X:\Faglig\HORSVAR\2008\H051-08.doc)

Forslag til lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder mv. L 120

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) skal med denne henvendelse vedrørende L 120 fremsat af Økonomi- og Erhvervsministeren den 27. marts gøre opmærksom på en række ”knaster” ved lovforslaget. Bemærkningerne uddybes i vedhæftede bilag 1. I bilaget redegøres endvidere for en række forhold, som foreningen anbefaler, at der tages højde for ved lovens endelige udformning.

FSR finder generelt, at der er tale om en gedigen og grundigt gennemarbejdet revisorlov, som hensigtsmæssigt indarbejder EU's revisionsdirektiv i en ny og samlet lov. Reguleringsomfanget er dog bredere end direktivets, der alene omfatter lovpligtige revisioner, hvorved en række af de tilsyns- og kontrolbestemmelser, der er i revisionsdirektivet, får bredere anvendelse i den danske revisorlov.

1. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen får i § 39 **adgang til en revisionsvirksomhed uden retskendelse** og til virksomhedens fortegnelser, papirer mv., hvis styrelsen finder, at der er en risiko for, at revisor har overtrådt eller vil overtræde bestemmelserne i revisorloven *eller* hvis en udenlandsk myndighed beder om en undersøgelse.

Den retssikkerhedslov, som ifølge bemærkningerne skulle beskytte revisor lige så godt som en dommerkendelse, kan imidlertid ikke anvendes, når der er risiko for straf, jf. vedlagte responsum fra professor Lars Bo Langsted. Den straf, revisor kan idømmes i henhold til Revisorloven (bøde og fratagelse af godkendelse), betyder ifølge professor Lars Bo Langsted, at der skal dommerkendelse ved sådanne undersøgelser af revisorvirksomheder. Argumentet om, at dommeren ikke har noget at forholde sig til inden en undersøgelse i en revisionsvirksomhed, er ifølge Lars Bo Langsted heller ikke holdbart.

Styrelsen kan tillade, at personale fra den pågældende udenlandske myndighed deltager i undersøgelsen og dermed får adgang til revisors fortegnelser, papirer m.m.. Det er også af den grund vigtigt, at en dommer på forhånd vurderer, om der er en vægtig begrundelse for adgangen til papirer med fortrolige oplysninger om revisors kunder og disses forretningshemmeligheder. Sådanne fortrolige oplysninger er i dansk lov undergivet tavshedspligt. Men i praksis kan den næppe håndhæves over for en udenlandsk myndighed, der får kopier af revisors arbejds papirer med fortrolige oplysninger om revisors kunder med til hjemlandet.

FSR har vanskeligt ved at forstå begrundelsen for, at styrelsen skal have adgang uden retskendelse til revisionsvirksomhederne. Styrelsen har allerede adgang til alle revisionsvirksomheder som led i den almindelige stikprøvevise kvalitetskontrol, som styrelsen ifølge lovforslaget får bemyndigelse til selv at fastsætte regler for. I den forbindelse kan styrelsen forlange at se arbejds papirer og andre dokumenter (jf. lovforslagets § 32, stk. 3).

Adgangen til revisionsvirksomhederne går langt videre end det EU-direktiv, der ligger til grund for lovforslaget. Lovforslaget giver samtidig styrelsen både lovgivende, udøvende og i enkelte tilfælde også dømmende magt. Den retssikkerhed en forudgående dommerkendelse giver, kan opbløde dette.

I lovudkastet, som FSR havde i høring, var det forudsat i bestemmelsen, at der skulle være retskendelse. Foreningen finder det uforståeligt og ubegrundet, at denne retssikkerhed er fjernet.

2. **Omfanget af bemyndigelser** til, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler, er meget omfattende. Foreningen har i vedhæftede bilag 2 oplistet ikke mindre end 23 bemyndigelsesbestemmelser.

Foreningen skal udtrykke bekymring over for de meget vide rammer til rent administrativt at fastsætte regler om endog meget væsentlige forhold. I bilag 1 er redegjort nærmere for foreningens forslag til præcisering af rammer for en række af de væsentligste bemyndigelser.

3. **Forskellige krav til efteruddannelsens omfang**

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan ifølge § 6 fastsætte differentierede regler for de godkendte revisors efteruddannelse. Revisors kunder er som følge deraf ikke sikret samme kvalitet, når de henvender sig til en godkendt revisor.

En række af de godkendte revisorer afskæres samtidig fra at kunne revidere virksomheder af offentlig interesse, og forslaget indebærer således også en konkurrencebegrænsning.

Behovet for efteruddannelse hos de bredt praktiserende revisorer i de mindre revisionsvirksomheder er ikke mindre end hos de store specialiserede revisionsvirksomheder. Med de hyppige ændringer i erhvervslovgivningen samt skatte- og afgiftsreglerne er det tvingende nødvendigt, at alle revisorer efteruddannes. Derfor har FSR også krav til medlemmerne om 40 timers efteruddannelse om året, som anbefalet af den internationale revisororganisation IFAC.

Differentierede uddannelseskrav harmonerer heller ikke med det generelle ønske om at sikre høj kvalitet i revisors arbejde. Efteruddannelsen er et betydeligt middel til at sikre kvaliteten. Direktivet ses heller ikke at indeholde bestemmelser om, at efteruddannelsen kan differentieres.

4. Forslaget ændrer en årelang praksis om, at **statsautoriserede revisorer med deponeret beskikkelse** kan anvende denne titel på visitkort og lignende. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 6, at baggrunden for at fratage disse personer adgangen til at anvende deres eksamenstitel er en retssag, hvor en registreret revisor havde kaldt sig "mdb" i stedet for at skrive "med deponeret beskikkelse".

Foreningen har ikke kendskab til, at anvendelsen af betegnelsen "statsautoriseret revisor med deponeret beskikkelse" skulle have givet anledning til misbrug, og understreger, at foreningen ikke tillader brug af den forkortede titel "mdb".

Praksisændringen tager reelt eksamenstitlen fra alle revisorer, der har deponeret beskikkelsen. Det strider mod almindelig dansk retsopfattelse at foretage en kollektiv "afstraffelse", fordi en eller få har misbrugt deres titel.

Såfremt, der er spørgsmål hertil, står foreningen med glæde til rådighed for yderligere uddybning.

Med venlig hilsen
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer

Charlotte Jepsen
administrerende direktør
mobiltelefon 4044 4576

Judith Skou
fagdirektør
mobiltelefon 2722 8805

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR)

Bilag 1 Bemærkninger til L 120, forslag til lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder

I det følgende uddybes foreningens kommentarer til lovforslagets bestemmelser og en række forhold, som foreningen anbefaler, der tages højde for ved lovens endelige udformning.

Offentligt tilsyn mv. (lovforslagets kapitel 9), herunder adgang til undersøgelser uden retskendelse

Undersøgelser uden retskendelse

Bestemmelserne om undersøgelser i lovforslagets §§ 37-39, der giver Erhvervs- og Selskabsstyrelsen adgang til en revisionsvirksomhed og til virksomhedens fortegnelser, papirer mv., herunder elektronisk opbevaret materiale, uden retskendelse, finder foreningen dybt bekymrende.

Revisorerne er undergivet kvalitetskontrol, der gennemføres efter nærmere regler, som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen bemyndiges til at udarbejde. Styrelsen får samtidig bemyndigelse til at fastsætte særlige regler for kvalitetskontrollen af revisionsvirksomheder, der udfører revision i virksomheder af særlig offentlig interesse, såsom børsnoterede virksomheder, statslige aktieselskaber og virksomheder under tilsyn af Finanstilsynet. Styrelsen har adgang til at forlange nødvendige oplysninger hos revisorer, herunder arbejds papirer og andre dokumenter, som led i kvalitetskontrollen.

Hvis styrelsen finder, at der er en risiko for, at revisor eller revisionsvirksomheden har overtrådt eller vil overtræde bestemmelser i eller efter revisorloven, er der yderligere adgang til at iværksætte en undersøgelse. Baggrunden for at iværksætte en sådan undersøgelse findes i forslaget § 37; den såkaldte "retsstiftende kendsgerning". Den kan domstolene udmærket forholde sig til, hvorfor der er grundlag for at bede om en retskendelse.

En overtrædelse af bestemmelserne i revisorloven kan straffes med bøde eller frakendelse af godkendelsen. Disse sanktioner har en streghed, der ligner de strafferetlige. I vedlagte responsum fra Professor Lars Bo Langsted refereres en højesteretssag fra 1999 (UfR 1999.1015H), hvor Højesteret fritog revisor fra at afgive vidneforklaring på grund af risikoen for en (mulig) disciplinær sanktion over for revisor. I tilfælde, hvor en person mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse, forudsættes i retssikkerhedslovens § 9, at eventuelle ransagninger kun må finde sted efter retsplejelovens regler (dvs. med dommerkendelse). For at undgå tvivl om, hvorvidt der i konkrete sager, hvor styrelsen efter de foreslåede regler vil foretage undersøgelser, er tale om en mulig strafflignende sanktion eller ej, vil det derfor være det enkleste – og retssikkerhedsmæssigt mest betryggende – at lade en dommer vurdere grundlaget for undersøgelsen, herunder om der er den fornødne *proportionalitet mellem undersøgelsens omfang og karakter og det, der har udløst anmodningen om en undersøgelse*.

Det skal bemærkes, at lovforslagets adgang til at foretage undersøgelser går videre end direktivets, der alene drejer sig om at forhindre utilstrækkelig gennemførelse af den lovpligtige revision. Lovforslaget omhandler således risikoen for at overtræde bestemmelser efter revisorloven generelt. Det vil sige, at revisors afgivelse af "andre erklæringer med sikkerhed" end revisionspåtegning på et årsregnskab også omfattes, f.eks. erklæring om gennemgang af et regnskab for en virksomhed, som er fritaget for revisionspligt. Dette harmonerer ikke med, at EU-Kommissionen har præciseret, at den ikke vil acceptere såkaldt "gold plating" (udnyttelse af et direktiv til at indføre en række yderligere regler, der belaster de erhvervsdrivende) ved indførelse af direktivbestemte regler.

Kvalitetskontrollen

Vi har med tilfredshed noteret os, at det fremgår af lovforslaget, at kvalitetskontrollanterne skal have tilstrækkelig faglig uddannelse og relevant erfaring inden for lovpligtig revision og regnskabsafklæggelse kombineret med specifik træning i kvalitetssikringskontrol. Det er afgørende for kvaliteten af kontrollen, at kontrollanterne forstår revisorerens virksomhed og har den nødvendige viden om de forhold, der skal kontrolleres.

Det bør imidlertid også sikres, at kravet til kvalitetskontrollanternes faglige uddannelse m.m., jf. direktivets artikel 29, 1. d) også opfyldes i de tilfælde, hvor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i konkrete tilfælde udpeger andre end revisorer (jf. § 35, stk. 1, 4. punktum).

Det skal bemærkes, at FSR foretager en foreningsbaseret kvalitetskontrol af de af revisors opgaver, der ikke er omfattet af den offentlige kvalitetskontrol. Den foreningsbaserede kvalitetskontrol foretages af samme kontrollanter, som udpeges af revisortilsynet til at foretage den offentlige kontrol. Dette er en praktisk og effektiv foranstaltning, der minimerer byrderne for revisionsvirksomhederne. Vi skal derfor anmode om, at de nærmere regler, der skal udarbejdes for kvalitetskontrollen, tager højde for, at disse to systemer fortsat skal kunne koordineres.

Efteruddannelse

FSR er bekymret over lovforslagets bestemmelse om, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte differentierede regler for de godkendte revisors efteruddannelse. En sådan bestemmelse findes ikke i direktivet. Direktivet bestemmer, at hvis en revisor er godkendt til at udføre lovpligtige revisioner, så skal medlemsstaterne sikre, at revisorerne deltager i efteruddannelse, der bevarer deres teoretiske viden, faglige kvalifikationer og værdier på et tilstrækkeligt højt niveau.

Det er vor opfattelse, at efteruddannelseskravet, som direktivet pålægger medlemsstaterne at overholde, forudsætter, at den teoretiske viden, der er relevant for udøvelse af lovpligtig revision, skal sikres bevaret hos samtliche de godkendte revisorer.

Den internationale revisororganisation IFAC har, som det fremgår af bemærkningerne til lovbestemmelsen, udarbejdet retningslinjer for medlemmernes efteruddannelse. Det er disse krav, som internationalt er anerkendte minimumskrav til revisors efteruddannelse. En bestemmelse om, at godkendte danske revisorer skulle kunne nøjes med eksempelvis halvdelen af de internationale minimumskrav til efteruddannelse, som signaleret i udkastet til lovforslaget, vil devaluere danske revisors internationale anerkendelse og tilliden til disses kvalifikationer.

En eventuel differentiering af efteruddannelsesniveaue bør derfor som minimum sikre, at den danske lovgivning ikke stiller krav, der er mindre end de krav, som IFAC stiller. IFACs standarder retter sig mod alle typer af revisionsvirksomheder, uanset størrelse og klientsammensætning.

Det skal tilføjes, at Revisorkommissionen i betænkning nr. 1478 har anbefalet, at de danske regler lægger sig op ad revisorforeningernes krav til efteruddannelse, idet disse lever op til internationale standarder. Revisorkommissionen bemærker endvidere, at der inden for alle liberale erhverv er ved at blive gennemført en omfattende efteruddannelse, som formentlig ikke vil blive mindre omfattende fremover, da efteruddannelse ligeledes er indeholdt i "velfærdsreformen".

Skal kvaliteten af revisorernes arbejde sikres, er det en forudsætning, at alle efteruddanner sig. De mindre revisionsvirksomheder har ikke specialafdelinger, de kan konsultere. Den enkelte revisor skal selv være opmærksom på og opdateret på ændringer i skattelovgivning, regnskabslovgivning, revision, selskabsret osv. Der er derfor et lige så stort behov for efteruddannelse af disse revisorer som af revisorer, der reviderer virksomheder af offentlig interesse.

Med hensyn til bekymringen for en "økonomisk byrde" ved krav om efteruddannelse, skal FSR bemærke, at langt størstedelen af de statsautoriserede revisorer efteruddanner sig allerede i dag i overensstemmelse med IFACs regler (ca. 94% af de praktiserende statsautoriserede revisorer er medlemmer af FSR, der stiller krav om efteruddannelse). De økonomiske konsekvenser af manglende efteruddannelse, så som hyppigere kvalitetskontrol, opfølgning på fejl og mangler konstateret ved kvalitetskontrollen samt konsekvenserne for revisors kunder er nok større end den direkte udgift til efteruddannelse, som de revisorer, der ikke er medlem af revisorforeningerne, pålægges.

Reelt vil bestemmelsen samtidig være konkurrencebegrænsende og hindre, at mindre revisionsvirksomheder vokser sig store.

Hvordan skal omverden i øvrigt kunne skelne mellem ”begrænset efteruddannet revisor” og ”efteruddannet revisor”?

Deponering

Bestemmelsen om deponering af godkendelsen som statsautoriseret revisor findes ikke i direktivet. Lovforslagets § 6 indeholder bestemmelser herom. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der er en lang administrativ praksis for, at revisor frivilligt kan deponere sin godkendelse. Lovforslaget medfører, at en statsautoriseret revisor, som frivilligt har deponeret godkendelsen, ikke længere må benytte betegnelsen ”statsautoriseret revisor med deponeret godkendelse” i forretningsforhold.

FSR står uforstående over for dette forslag til stramning af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens praksis, der viderefører en mangeårig praksis efter § 7 i den tidligere lov om statsautoriserede revisorer (1967-loven).

FSR kan ikke genkende lovbemærkningens begrundelse for praksisændringen; at FSR skulle have rådgivet en registreret revisor om, at han kunne kalde sig ”registreret revisor mdb”. Foreningen rådgiver alene egne medlemmer – og kan i øvrigt dokumentere at have rådgivet om, at titlen skal skrives uforkortet.

Praksisændringen tager reelt eksamenstitlen fra alle de revisorer, der har deponeret beskikkelsen. Det strider mod almindelig dansk retsopfattelse at foretage en kollektiv ”afstraffelse”, fordi én eller få har misbrugt deres titel.

FSR skal her henvide til, at den årelange praksis har været – og er – til stor nytte for mange af FSRs medlemmer og for brugerne af ydelser fra disse medlemmer. Eksempelvis kan nævnes, at interne revisorer, økonomidirektører, videnskabelige medarbejdere på uddannelsesinstitutioner m.fl. har behov for – og meget ofte i praksis bruger – titlen ”statsautoriseret revisor med deponeret beskikkelse”.

Det kan oplyses, at der er ca. 1.400 statsautoriserede revisorer med deponeret beskikkelse, heraf skønnes halvdelen at være erhvervsaktive. De vil, hvis lovforslaget med de anførte bemærkninger bliver vedtaget, fremover være afskåret fra at benytte den gennem mange år anerkendte titel: ”Statsautoriseret revisor med deponeret beskikkelse”.

”Statsautoriseret revisor med deponeret beskikkelse” har en højere informationsværdi og er efter FSRs opfattelse langt mere retvisende at bruge end f.eks. betegnelsen ”revisor, cand.merc.aud.”, som foreslået i lovbemærkningerne. ”Eksamineret statsautoriseret revisor” er i givet fald langt bedre dækkende.

FSR kan påtage sig at sikre, at de medlemmer, der har deponeret deres beskikkelse, er velinformerede om, at titlen ikke må forkortes.

Det kunne samtidig anbefales, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, når den kvitterer for deponeringen, skriftligt informerer de revisorer, der deponerer deres godkendelse, om at de skal anføre ”med deponeret beskikkelse” uforkortet.

Det skal afslutningsvis tilføjes, at i England kan ikke-praktiserende revisorer fortsætte med at betegne sig ”Chartered Accountant”.

Omfanget af bemyndigelser til at fastsætte nærmere regler

Det fremsendte lovudkast giver med ikke mindre end 23 bemyndigelsesbestemmelser Erhvervs- og Selskabsstyrelsen meget vide rammer for at fastsætte regler om endog meget væsentlige forhold, f.eks. revisors uafhængighed og kvalitetsstyring samt om kvalitetskontrollen. FSR finder det hensigtsmæssigt, at styrelsens bemyndigelse afgrænses i de situationer.

I vedhæftede bilag 2 er oplyst de bemyndigelser, FSR har noteret sig indeholdt i lovudkastet.

En række af disse bemyndigelser er uproblematisk og naturlige og adskiller sig materielt ikke fra den nuværende revisorlov. Med den forstærkede rolle, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen tillægges i henhold til lovudkastet, er det imidlertid vigtigt, at styrelsen ikke fremtræder som både lovgivende, udøvende og dømmende magt. Det bør derfor overvejes, om omfanget af delegation ikke skal afgrænses mere i loven, og om lovforslagets bemærkninger i øget grad kan præcisere formålet.

Det gælder eksempelvis adgangen i § 24, stk. 5, til at fastsætte regler for revisors **uafhængighed**. Disse kunne hensigtsmæssigt baseres på de internationalt anerkendte krav fra IFAC, som revisorforeningernes medlemmer allerede i dag skal leve op til. Hvis uafhængighedskravene formuleres forskelligt fra disse, kan det give anledning til unødige praktiske problemer og vanskeliggøre koncernrevisioner på tværs af landegrænser.

Bemyndigelsen i § 28 om **indholdet af kvalitetsstyringssystemet** kan hensigtsmæssigt udarbejdes i overensstemmelse med indholdet i de internationale revisionsstandarder, der i dansk oversættelse er: RS 1 og RS 220. Disse skal allerede i dag overholdes af revisorforeningernes medlemmer.

Bemyndigelsen i § 34, stk. 3, hvor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen bemyndiges til at udarbejde **nærmere regler for kvalitetskontrollen og betalingen for denne** bør, som nævnt ovenfor, sikre, at kvalitetskontrollanterne har den fornødne viden og uddannelse til at kunne foretage kontrollen, og at reglerne koordineres med den foreningsbaserede kvalitetskontrol, så den samlede kvalitetskontrol tilrettelægges på en hensigtsmæssig og økonomisk forsvarlig måde.

Det forekommer unødvendigt at etablere "en hær" af kontrollanter i styrelsen for at tilgodese krav fra det amerikanske tilsyn PCAOB (jf. lovbemærkningerne til § 34, stk. 4, nr. 2).

Bemyndigelsen i § 41 til, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan bestemme, **om resultatet af en undersøgelse skal offentliggøres**, og i hvilken form offentliggørelsen skal ske, giver anledning til at bemærke, at vi finder, at kriterierne herfor må være meget klare.

Bestemmelserne i § 48, stk. 6, om **betingelserne for videregivelse af oplysninger til tilsynsmyndigheder** i andre lande, kan dreje sig om udveksling af oplysninger, der er konkurrencemæssigt følsomme for revisors kunder. Oplysningerne bør være skarpt afgrænset og kun ske undtagelsesvis.

Øvrige bemærkninger

Til § 1:

I bemærkningen til bestemmelsen under overskriften "begrebet hvervgiver" anføres fejlagtigt i 11. afsnit (der begynder med: "Andre erklæringer omfatter også eksempelvis de erklæringer."), at erklæringer som syns- og skønsmand udpeget efter retsplejelovens regler eller erklæring vedrørende et konkursbo til brug for skifteretten er omfattet af lovens § 1, stk. 2. Dette er ikke korrekt.

Disse eksempler bør tilsvarende fjernes næste side, hvor de anføres som "pind" 7 og 8 under eksempler på erklæringer omfattet af § 1, stk. 2.

Til § 17:

Foreningen finder, at § 17 bør konsekvensrettes, så "registrerede revisorer" erstattes med "godkendte revisorer".

Til § 18:

Det bestemmes i stk. 2, at den fratrædende revisor har pligt til at give den tiltrædende revisor adgang til alle relevante oplysninger om den virksomhed, som revisors erklæring vedrører. Bestemmelsen vil i

praksis give anledning til problemer, idet ”relevante oplysninger” ikke er nærmere defineret. Heller ikke i lovbemærkningerne, der fastslår, at det bør overlades til domstolene endeligt at afgrænse, hvad der er relevante oplysninger.

FSR skal udtrykke ønske om eksempler i bemærkningerne, der kan sikre en mere glidende afleveringsforretning end en domsstolsafgørelse, der både vil være tidskrævende og omkostningstung.

Til § 23:

Det anføres i lovbemærkningen, at revisor skal være opmærksom på, at arbejdspapirer også gennemgås i forbindelse med den lovpligtige kvalitetskontrol og i forbindelse med f.eks. en undersøgelse i henhold til § 37, hvorfor koncernrevisor må vurdere om dokumentationen er tilstrækkelig i situationer, hvor det ikke er en ”erfaren revisor”, der gennemgår det af koncernrevisor udførte arbejde.

Et sådant krav er ikke acceptabelt. Dokumentationen hverken kan eller skal udarbejdes, så enhver kan forstå den. Revisors dokumentationer udarbejdes i overensstemmelse med den internationale revisionsstandard ISA 230 (i Danmark gennemført som RS 230), hvoraf det fremgår, at dokumentationen skal være udarbejdet, så den sætter en *erfaren revisor*, som ikke har forudgående tilknytning til revisionen, i stand til at udføre gennemgangen af arbejdet. Et krav om, at enhver skal kunne forstå arbejdspapirerne, vil medføre en betydelig forøgelse af revisors arbejde og dermed også en **fordyrelse for kunderne** – dvs. en administrativ byrde for revisors kunde.

Der stilles krav til kvalitetskontrollanterne om, at disse skal have tilstrækkelig faglig uddannelse og relevant erfaring inden for revision og regnskabsaflæggelse samt til kvalitetskontrol. Tilsvarende kvalifikationer må forudsættes hos personer, der foretager undersøgelser i henhold til § 37. Det foreslås præciseret i lovbemærkningen.

Der må sikres overgangsregler i forbindelse med kravet i § 23, stk. 3, om opbevaring af arbejdspapirer for det udførte revisionsarbejde i dattervirksomheder i tredjelande, indtil der er indgået aftaler om adgang til disse efter anmodning. Det kan i praksis være vanskeligt at få udleveret datterselskabsrevisors arbejdspapirer, når der ikke er indgået en sådan aftale. Uden overgangsregler vil danske revisorer og dermed potentielt også deres kunder kunne komme uforskyldt i klemme på grund af denne bestemmelse.

Arbejdspapirerne kan i øvrigt være meget omfattende, når der er mange datterselskaber, og en unødigt byrde at skulle opbevare i fuldt omfang – **byrden ses ikke medtaget i byrderegnskabet i lovforslaget**.

Det skal tilføjes, at arbejdspapirer fra datterselskabsrevisorer i tredjelande af sproglige årsager kan være uegnede til formålet.

---oo0oo---

Såfremt der er spørgsmål i forbindelse med ovenstående, står FSR naturligvis gerne til rådighed for en uddybning heraf.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR)

Bilag 2 Bemærkninger til L120, forslag til Lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder:

FSR har noteret sig bemyndigelser i lovforslagets:

§ 2, stk. 2, om regler for det offentlige register over godkendte revisorer m.m.,

§ 3, stk. 4, om forsikringens omfang og art samt dens tidsmæssige udstrækning,

§ 4, stk. 2, om regler for efteruddannelse og kontrol deraf,

§ 9, stk. 3, om en særlig prøve for revisorer, der har været uden godkendelse i en årrække,

§ 11, stk. 2, om regler for anmeldelse og registrering af revisorer, etableret i et andet EU-, EØS-land eller Schweiz,

§ 12, stk. 2, om krav til oplysninger, som disse udenlandske revisorer skal give modtagere af erklæringer,

§ 13, stk. 5, om regler for udøvelse af revisionsvirksomhed i forskellige virksomhedsformer,

§ 15, stk. 5, betingelser for registrering af revisorer fra 3. lande, der afgiver revisionspåtegning på virksomheder fra 3. lande, som har værdipapirer optaget til handel i Danmark,

§ 16, stk. 4, om styrelsens adgang til at fastsætte nærmere etiske regler og regler for udførelse af revisionsopgaver og afgivelse af revisionspåtegninger, herunder revisors udtalelser om ledelsesberetninger i henhold til årsregnskabsloven, samt andre erklæringer med sikkerhed,

§ 24, stk. 5, om revisors uafhængighed og sikkerhedsforanstaltninger, der kan træffes for at afhjælpe denne, samt om selvrevision og egeninteresse,

§ 28, stk. 2, om indholdet af revisionsvirksomhedernes kvalitetsstyringssystem,

§ 31, stk. 8, bemyndigelse til Økonomi- og erhvervsministeren til at fastsætte regler om revisionsudvalg i virksomheder, der er underlagt tilsyn af Finanstilsynet,

§ 33, stk. 7, om eksamen for statsautoriserede og registrerede revisorer,

§ 34, stk. 3, om reglerne for kvalitetskontrollen,

§ 34, stk. 5, om reglerne for betalingen for kvalitetskontrollen,

§ 37, stk. 3, om iværksættelse og gennemførelse af undersøgelser,

§ 39, stk. 5, om deltagelse af personale fra udenlandske myndigheder ved undersøgelser,

§ 41, om offentliggørelse af resultatet af en undersøgelse – herunder i hvilken form,

§ 43, stk. 7, om regler for gebyr ved indgivelse af klager til Revisornævnet,

§ 48, stk. 6, bestemmelser om betingelserne for videregivelse af oplysninger til tilsynsmyndigheder for revisorer i 3. lande,

§ 49, stk. 5, om regler for udveksling af oplysninger med myndigheder i andre EU-, EØS-lande og Schweiz,

§ 50, stk. 1, adgang til at fastsætte gebyr for finansiering af kvalitetskontrol, undersøgelses- og disciplinærsystemet, samt

§ 50, stk. 2, om udenlandske revisorer, der lejlighedsvis afgiver erklæringer, skal betale gebyr til finansiering af Revisornævnet.